

Jaarverslag

20

24

**De kronieken van
hub.brussels**

Inhoudsopgave

1. Inleiding

p5

2. Woord van de voorzitsters

p9

3. Het agentschap in cijfers

p11

4. Ondernemen zonder drempels

p14

5. Brussel als motor van de duurzame economie

p21

6. hub.brussels, de one-stop-shop voor informatie en oriëntering voor ondernemers

p30

7. Brussel: een ideale plek voor internationaal zakendoen

p37

8. hub.brussels als kompas van het Brusselse ondernemerslandschap

p43

9. Naar een inspirerend en innovatief overheidsagentschap

p47

10. Vooruitkijken naar 2025

p51

1. Inleiding

Elk jaar is het activiteitenverslag van hub.brussels een kans om terug te blikken, vooruit te kijken en te benoemen wat werkt én waar nog werk aan is.

In 2024 bevestigde hub.brussels zijn rol als drijvende kracht achter het Brusselse ondernemerschap. Gesterkt door de nieuwe beheersovereenkomst zette het Agentschap grote stappen op het vlak van duurzame economische transformatie, internationale positionering, toegankelijkheid van overheidsdiensten en organisatieontwikkeling.

Isabelle Grippa, directeur-generaal, en Annelore Isaac, adjunct-directeur-generaal, blikken terug op een jaar vol impact en evolutie.

2024 was het eerste jaar onder de nieuwe beheers-overeenkomst. Wat betekende dat concreet voor hub.brussels?

Isabelle: Die overeenkomst gaf ons een helder kompas, afgestemd op de Europese duurzaamheidsambities, en positioneert hub.brussels expliciet als volwaardige publieke dienst. We kunnen onze acties nu structureren rond vier prioriteiten: de toegang tot gewestelijke diensten vereenvoudigen, de economische transitie versnellen, de internationale uitstraling van Brussel versterken, en ons intern beheer moderniseren.

Annelore: Door deze nieuwe richting in te slaan, kunnen we ons aanbod afstemmen op de reële behoeften op het terrein. We zijn een versnelling hoger geschakeld om bedrijven te ondersteunen in hun transformatie naar duurzamere modellen, met concrete maatregelen die voortkomen uit de gewestelijke strategie voor economische transitie, Shifting Economy. Ook onze rol als uniek informatieloket werd versterkt, met hub.info als hét aanspreekpunt voor elke ondernemer in Brussel.

Welke evoluties waren er in 2024 op vlak van ondernemerschap?

Isabelle: We hebben sterk ingezet op **toegankelijk ondernemerschap voor iedereen omdat het een belangrijke hefboom is voor sociale emancipatie**. In 2024 kregen we bijvoorbeeld het **'Kids Friendly'-label**, als beloning voor onze inspanningen om ondernemende ouders te ontvangen in ruimtes die aangepast zijn aan hun behoeften en die van hun kinderen. Verder ontwikkelden we nieuwe tools en, zoals **verschillende online zelftests**, en boden gerichte steun aan kwetsbare sectoren zoals de horeca en de culturele en creatieve industrie.

Annelore: We hebben ook onze rol als **analist van de Brusselse ondernemersdynamiek versterkt**. Via studies en monitoring kunnen we onze dienstverlening beter afstemmen op de realiteit, zowel lokaal als internationaal. En overheden kunnen rekenen op objectieve aanbevelingen om hun beleid te verfijnen.

Brussel is een Europese en internationale economische hoofdstad. Hoe heeft hub.brussels in 2024 zijn uitstraling versterkt?

Isabelle: Een van de hoogtepunten van het jaar was **de opening van een nieuw economisch bureau in Genève**, een strategische stad voor financiën en internationale diplomatie. We waren ook aanwezig op grote internationale evenementen zoals Gamescom voor de gamingsector, het SIAL in Parijs voor de voedingsindustrie en organiseerden een missie naar Singapore om investeerders aan te trekken.

Annelore: We hebben de **gewestelijke citymarketingstrategie** verder uitgewerkt, door Brussel nog meer op de kaart te zetten als economische hub. **De samenwerking met Visit.brussels rond het Brussels House in Milaan**, dat dit jaar zijn eerste verjaardag vierde, is een mooi voorbeeld waarin budgettaire optimalisering en meer zichtbaarheid voor Brussel hand in hand gaan.

Interne veranderingen hebben hub.brussels ook wendbaarder en efficiënter gemaakt. Wat zijn de belangrijkste verbeteringen?

Isabelle: We hebben actief bijgedragen aan het programma **OPTIris**, dat inzet op efficiëntere overheidswerking. Daarnaast kregen we het vertrouwen van het Gewest om mee de communicatie- en marketingstructuur van de Brusselse overheidsinstellingen te stroomlijnen. En dankzij een nieuw **gestructureerd rapporteringssysteem** optimaliseren we de toewijzing van budgetten en menselijke middelen.

Annelore: En we blijven ook investeren in onze mensen. We ontwikkelen steeds flexibelere werkmethodes en bouwen aan een moderne, toegankelijke organisatiecultuur. Dat loont: 93% van onze begunstigden is tevreden, en 87% van onze medewerkers voelt zich sterk gemotiveerd. Dat is een krachtige bevestiging van onze aanpak.

Tot slot: als jullie 2024 in enkele woorden moeten samenvatten?

Isabelle: Een startjaar. Van een nieuwe beheersovereenkomst, van een heldere rol als publieke speler, van een economie die toegankelijker, inclusiever en duurzamer wordt.

Annelore: Een jaar waarin hub.brussels zijn rol als **facilitator** voor de Brusselse economie verder bevestigde, door zich aan te passen aan de huidige uitdagingen en in te spelen op de uitdagingen van morgen.

Isabelle & Annelore

2.

Woord van de voorzitsters

Evelyne Huytebroeck

Voorzitster van de Raad van Bestuur

2024 markeerde een nieuwe mijlpaal in het traject van hub.brussels: dat van een agentschap dat zich resoluut inzet voor de economische transitie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Als antwoord op de klimaat-, sociale en economische uitdagingen heeft het Agentschap opnieuw zijn maatschappelijk nut bewezen, met een duidelijke focus op **inclusiviteit** en **veerkracht**.

Of het nu gaat om de ondersteuning van buurtwinkels, begeleiding bij innovatie of

aanwezigheid op het terrein: hub.brussels treedt op als **facilitator van verandering**. Ze brengt mensen samen, luistert, en mobiliseert alle levende krachten van het Gewest om **duurzame oplossingen te laten ontstaan** – diep verankerd in de Brusselse realiteit.

Ik wil alle teams, partners en bestuurders van harte bedanken die het afgelopen jaar hebben bijgedragen aan deze dynamiek – in dienst van een **Brusselse economie in volle transitie**.

Lydia Desloover

Vicevoorzitster van de Raad van Bestuur

In 2024 bleef hub.brussels een sterke bondgenoot voor Brusselse ondernemingen die hun grenzen willen verleggen. In een volatiele geopolitieke en economische context heeft het Agentschap meer dan ooit ingezet op **ondersteuning bij internationalisering en export** – als hefboom voor een **duurzame en weerbare economie**.

De internationale groei van Brusselse bedrijven gaat vandaag hand in hand met transitie: niet alleen zoeken ze **nieuwe markten, maar ook nieuwe manieren van ondernemen,**

produceren en samenwerken. Dankzij een breed netwerk van economische vertegenwoordigers, strategische partnerschappen en gerichte begeleiding helpt hub.brussels ondernemingen zich **duurzaam en toekomstgericht te positioneren** op het wereldtoneel.

Brussel bevestigt zijn positie als **dynamische hoofdstad op Europees en mondiaal niveau**, en hub.brussels speelt daarin een sleutelrol: als **gids, klankbord** en **brug tussen lokale ondernemers en de wereld**.

3.

Het agentschap in cijfers

Kerncijfers 2024

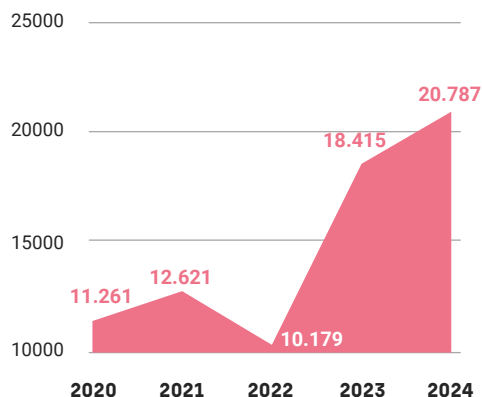
5.171

ondersteuningsdossiers

9.665

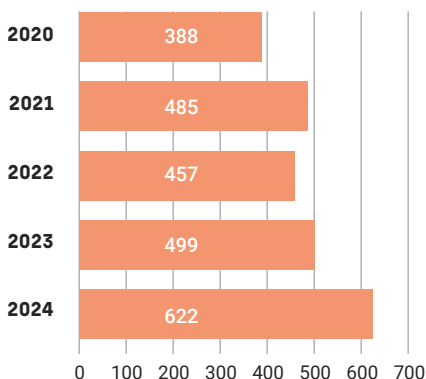
informatieverzoeken

Aantal deelnemers aan collectieve acties - Evolutie over 5 jaar

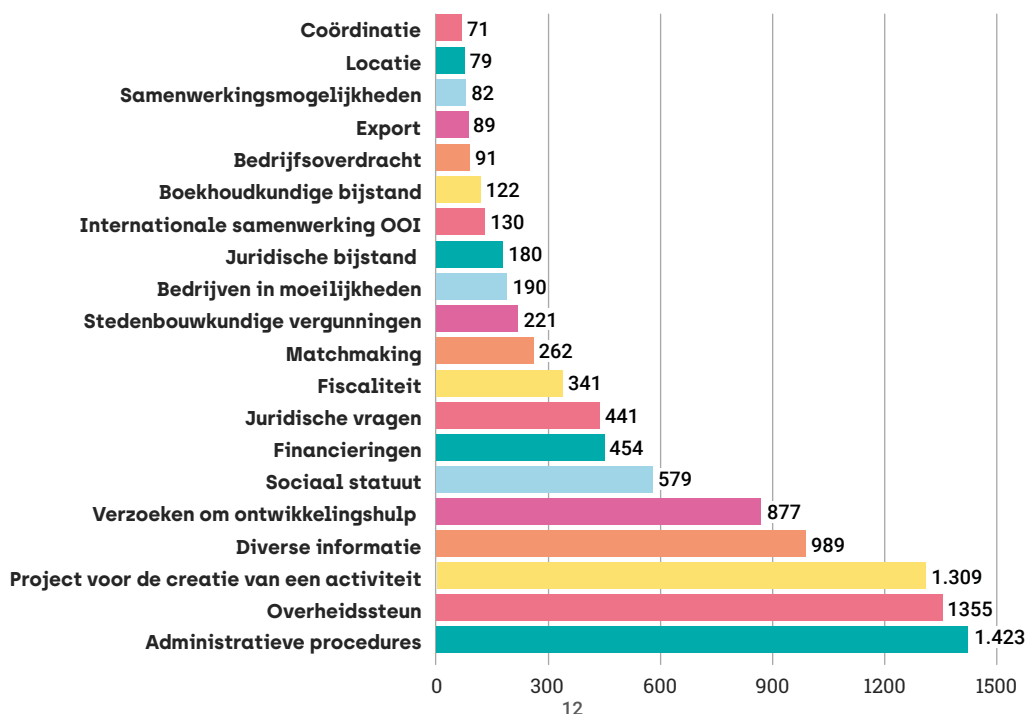

*(peer to peer, seminars, info sessies, networking...)

Aantal collectieve acties Evolutie over 5 jaar

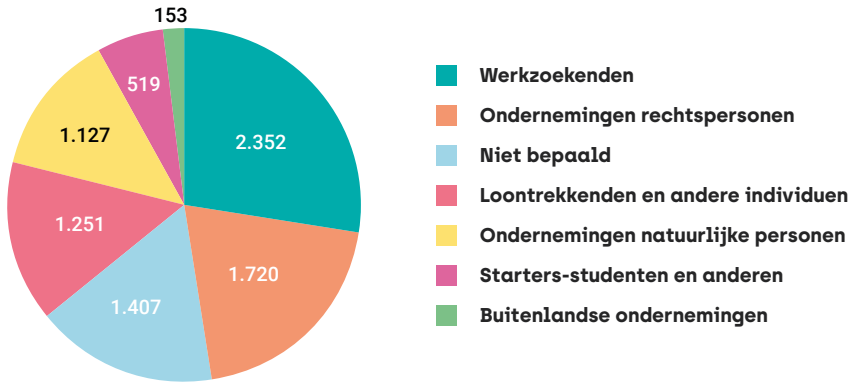

Top 20 van ontvangen informatieverzoeken

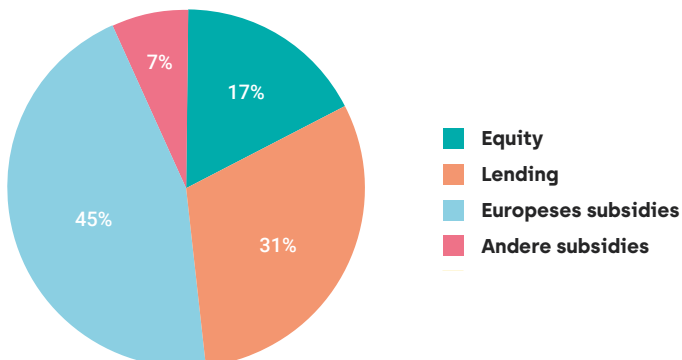

Soorten begunstigden van onze dienst hub.info

8.576 adviezen van hub.info

Type externe financiering verkregen door de 66 ondersteunde bedrijven

4.

**Ondernemen
voor
*iedereen***

Ondernemerschap is een krachtige hefboom voor emancipatie. Maar die kans mag niet voorbehouden blijven aan enkelen. In 2024 zette hub.brussels een versnelling hoger om drempels weg te werken en écht iedereen toegang te geven tot de tools, het advies en de ondersteuning om hun eigen zaak op te starten. Met gerichte campagnes, lokale verankering, datagedreven inzichten en vooral praktische oplossingen, werkte het Agentschap aan een ondernemerschapsaanpak die inclusiever, laagdrempeliger en meer op maat is dan ooit.

4.1 Informatie op maat voor iedereen

Hoewel de diversiteit van Brussel een enorme troef is voor onze economie, blijft de toegang tot ondernemerschap ongelijk verdeeld. Daarom voerde hub.brussels in 2024 een reeks gerichte initiatieven door om drempels weg te nemen en ervoor te zorgen dat iedereen – ongeacht achtergrond of situatie – over de juiste informatie, ondersteuning en kansen beschikt.

- **De afschaffing van de toegang tot beheer.** Sinds april 2024 hoeven kandidaat-ondernemers geen attest bedrijfsbeheer meer voor te leggen. Dat maakt het eenvoudiger om een eigen zaak op te starten, maar roept tegelijk vragen op over essentiële

ondernemersvaardigheden. hub.brussels speelde hier proactief op in met infosessies en toegankelijke videoreeksen, zodat starters zelfstandig de nodige kennis kunnen opbouwen.

- **PAFMI: op maat van nieuwkomers.** Ook het Europese programma **PAFMI** (Partnerships and Financing for Migrant Inclusion), gecoördineerd door hub.info en MicroStart, werd verder uitgebouwd. Via meertalige infosessies, campagnes en een reizende fototentoonstelling bereikten we 1.511 deelnemers met relevante en begrijpbare info over administratie, begeleiding en rechten. Doel? Ondernemers met een migratieachtergrond de weg tonen in het Brusselse ondernemerslandschap.

- **Vrouwen versterken in hun ondernemersparcours.** Ondanks dat vrouwen de helft van de bevolking uitmaken, botsen ze nog te vaak op structurele obstakels, vooral rond financiering. In mei organiseerde hub.brussels de 4^e editie van de projectoproep **Women in Business**, gericht op organisaties die vrouwelijke ondernemers ondersteunen. Het **Women Digital Festival** bood vier dagen lang opleidingen en tools om hun digitale slagkracht te vergroten. Daarnaast werd een **Gender Equality Plan** uitgerold om ongelijkheden in kaart te brengen én aan te pakken.
- **Oriëntering voor werkzoekenden.** Voor wie op zoek is naar werk kan ondernemerschap een realistisch alternatief zijn – als dat goed wordt voorbereid. Daarom organiseerde

hub.brussels 17 infosessies waarin deelnemers samen met experts hun profiel, talenten én risico's analyseerden om zo weloverwogen stappen te zetten richting zelfstandigheid.

Door te investeren in informatie op maat, versterkt hub.brussels de inclusiviteit en wendbaarheid van het Brusselse ondernemersecosysteem. Elke stap in de richting van duidelijke, begrijpbare en toegankelijke communicatie maakt ondernemen in Brussel weer een stukje eerlijker en haalbaarder voor iedereen.

543

deelnemers
aan het Women
Digital Festival

1.511

nieuwkomers
bereikt via
PAFMI-
informatie-
sessies

4

Sessies
aangeboden in
4 talen: Frans,
Engels, Spaans
+ Oekraïense
vertaling

17

oriëntatie-
sessies voor
werkzoekenden,
goed voor 1051
deelnemers

STORY

PAFMI met Augusta

© Lies Engelen Photography

Augusta arriveerde in 2018 in België en begon aan een nieuw leven, vol uitdagingen: een taalbarrière, geen netwerk, en een zoektocht naar zingeving. Maar met doorzettingsvermogen leerde ze de taal, behaalde ze een diploma in bedrijfsbeheer en bouwde ze stap voor stap aan een nieuwe toekomst.

Vandaag is Augusta coach en consulente voor andere

nieuwkomers die de sprong naar het ondernemerschap willen wagen. Ze begeleidt hen met praktische hulp — van administratie tot netwerken — en moedigt hen aan om hun eigen koers uit te stippelen.

Haar droom? Een meertalig platform oprichten dat nieuwkomers op weg helpt tijdens hun eerste stappen als ondernemer.

STORY

Herbes Folles: een geëngageerde boekhandel in het hart van de wijk

Herbes Folles is meer dan een buurtwinkel: het is een plek waar mensen elkaar ontmoeten en ideeën worden gedeeld. hub.brussels was een grote steun bij het opstarten van mijn project.

Het is misschien een cliché dat je een boek niet op z'n kaft mag beoordelen, maar bij Els voel je de gedrevenheid al vanaf de eerste bladzijde. Na 15 jaar in het verenigingsleven droomde ze van een ontmoetingsplek in haar wijk, toegankelijk voor iedereen.

Die droom kreeg vorm met Herbes Folles, een onafhankelijke boekhandel in de Sint-Guidostraat in Anderlecht. Van graphic novels tot kinderboeken: het aanbod is net zo divers als het publiek dat er over de vloer komt. De winkel is ook een vzw en combineert literatuur met koffie, workshops en zelfs een mini-wintertuin.

Dankzij de ondersteuning van hub.brussels en het Lokale-Economieloket (LEL) van Anderlecht kon Els haar idee structureren, kreeg ze juridisch advies en volgde ze coaching rond communicatie. Vandaag is Herbes Folles uitgegroeid tot een warme, levendige plek waar je niet alleen boeken ontdekt, maar ook verbinding.

4.2 Steeds meer lokale ondersteuning

In 2024 bleef hub.brussels zich inzetten om zo dicht mogelijk bij de Brusselse ondernemers te staan. Door sterker lokaal aanwezig te zijn en bedrijven actief te ondersteunen die geconfronteerd worden met stedelijke veranderingen, bevestigde het Agentschap zijn rol als economische facilitator in het hart van de gemeenten.

- **Consulenten in de wijk.** De fysieke permanenties van onze hub.info-

consulenten beperken zich allang niet meer tot de benedenverdieping van het Agentschap. Elke donderdag zijn ze ook aanwezig in het Beroepenpunt in Sint-Joost-ten-Node – een warme, laagdrempelige plek waar vooral jongeren en werkzoekenden hun ondernemersambities kunnen verkennen.

- **Informereren op drukbezochte plekken.**

Onze dienst hub.info was in 2024 aanwezig op 8 salons en organiseerde of begeleidde bijna 80 infosessies verspreid over heel Brussel. Dankzij ons Data-team werden sommige brochures zelfs huis-aan-huis verspreid, zodat we ook moeilijker bereikbare doelgroepen informeerden.

- **Mobiele begeleiding via de**

Formtruck. In samenwerking met Bruxelles Formation trokken onze consulenten door verschillende wijken in de Formtruck: een mobiel kantoor waar geïnteresseerden info kregen over het opstarten van een zaak, administratie en financiering. Een doeltreffende manier om letterlijk dichterbij de mensen te komen.

- **Kokotte breidt uit naar Jette.** Na het succes van de HoReCa-incubator in het centrum opende hub.brussels in april een nieuwe Kokotte in Jette. Dankzij een uitgeruste keuken en persoonlijke begeleiding kunnen starters daar hun horecaproject testen in een reële omgeving, met beperkt risico én veel leeropportunities. Zo versterken we de lokale dynamiek op een duurzame manier.
- **Ondersteuning bij openbare werken.** Stadsvernieuwing heeft een grote impact op handelaars. Ook in 2024 ondersteunde hub.brussels lokale partners en winkels die getroffen werden door werken. Bij de werken aan het Toots Thielemans-project boden we extra ondersteuning, zoals psychologische begeleiding en het organiseren van evenementen de dynamiek van de wijk te behouden.

Dankzij Kokotte heb ik één van mijn levensdromen kunnen waarmaken. Zo eenvoudig is het: Kokotte maakt dromen tastbaar. Je leert er écht hoe het eraan toegaat in de praktijk. Het is de uitvergroete versie van je idee – met alle intensiteit, uitdagingen en emoties die daarbij horen

Marie-Christine
Oprichtster van Unda

5

keer reed de Formtruck uit in 4 gemeenten (Jette, Molenbeek, Schaarbeek, Koekelberg)

80

infosessies van hub.info in verschillende Brusselse wijken

4

ondernemers testten hun project bij Kokotte Jette

121

handelaars individueel begeleid bij hun schadeaanvraag (Toots Thielemans-site)

4.3 Een administratie die reguleert en ondersteunt

In 2024 zette hub.brussels zich actief in om juridische en administratieve drempels te verlagen voor Brusselse ondernemers. Want te veel regels en onduidelijke procedures mogen geen rem zijn op initiatief en groei.

- Op basis van een rondvraag bij 1.000 ondernemers – representatief voor het Brusselse economische weefsel – en op basis van input van consultants van hub.brussels en lokale-economieloketten, stelde hub.brussels een nieuwe lijst op met de prioritaire noden rond administratieve vereenvoudiging. Bovenaan die lijst? De complexiteit van de regelgeving rond stedenbouwkundige vergunningen – een dossier dat dringend aangepakt moet worden.

- Via het Agile-platform, beheerd in samenwerking met Leefmilieu Brussel en Brupartners, ging het Agentschap nog een stap verder. Er werden concrete voorstellen gedaan om bepaalde reglementeringen aan te passen, met als doel: de economische transitie versnellen. Dit leidde tot een eerste vereenvoudiging van de normen voor kleine vergunningen en tijdelijke vestigingen.

Dit structurele werk helpt om knelpunten voor ondernemers helder in kaart te brengen én de dialoog met de gewestelijke overheid constructief te voeren. Zo werkt hub.brussels mee aan een ondernemersklimaat waarin procedures eenvoudiger worden, informatie duidelijker is en de weg naar ondernemerschap voor iedereen een stuk toegankelijker wordt.

5.

**Brussel als
motor van de
duurzame
economie**

Brussel staat voor grote ecologische en sociale uitdagingen, maar grijpt die ook aan als hefboom voor vernieuwing. De hoofdstad versterkt haar rol als pionier in duurzame innovatie – lokaal én internationaal.

Om die transformatie mee vorm te geven, bereidt hub.brussels bedrijven voor op de nieuwe Europese duurzaamheidsregels en helpt het hen om duurzaamheid om te zetten in een concurrentieel voordeel.

De aanpak van hub.brussels focust op drie strategische pijlers:

- 1. Versnellen van de transitie van bedrijven**
- 2. De Brusselse expertise internationaal uitdragen**
- 3. De duurzame economie verankeren in de wijken**

5.1 Bewustmaking en begeleiding in de transitie

De economische transitie zal pas echt impact hebben als ze voor elke onderneming toegankelijk wordt – klein of groot. In 2024 schakelde hub.brussels een versnelling hoger om bedrijven te sensibiliseren én gericht te begeleiden. De focus lag op tastbare oplossingen, technologische innovatie en structurele ondersteuning.

- **Digitalisering met impact.** Met de projectoproep 'Digitalisering en economische transitie' werden ondernemingen aangemoedigd om duurzame IT-oplossingen te integreren in hun werking. Sommige hertekenden hun digitale infrastructuur om hun

CO₂-uitstoot te beperken, anderen ontwikkelden tools rond circulariteit of zetten artificiële intelligentie in om hulpbronnen efficiënter te beheren.

- **Brussels GreenTech Forum.** Een van de hoogtepunten van het jaar was de eerste editie van het Brussels GreenTech Forum, waar meer dan 695 deelnemers samenkwamen: bedrijven, experts, investeerders. Het forum bood inspiratie, matchmaking én informatie over financiering van groene innovaties – van hernieuwbare energie tot hergebruik van materialen
- **Speed Up Transition 2: begeleiding op maat.** In 2024 ging de tweede editie van Speed Up Transition van start. Dankzij dit programma kregen 164 bedrijven een strategische milieudiagnose, begeleiding bij de voorbereiding op Europese

duurzaamheidsverplichtingen, én ondersteuning om hun waardeketens circulair te maken – via eco-design en duurzame sourcing.

- **Duurzame labels begrijpbaar maken.**

Tijdens de Beurs voor Duurzame Labels in maart konden Brusselse ondernemers kennismaken met 10 erkende certificeringen op het vlak van milieu en sociale impact. Een initiatief dat duidelijk aansloeg: 95 deelnemers gingen met praktische inzichten naar huis. Want waar labels vaak als

complex aanvoelen, kunnen ze net hét verschil maken in marktpositionering én toegang tot Brusselse premies.

- **Project Restore: ook kleinhandel mee in beweging.** Met Restore richtte het retailteam zich specifiek op handelaars die vandaag het verst staan van de economische transitie. Het project helpt hen stap voor stap vooruitgang boeken richting meer duurzame bedrijfsmodellen – laagdrempelig, haalbaar én lokaal ingebed.

164

deelnemers
aan Speed up
Transition

10

labels
vertegenwoordigd
+ 95 bezoekers
op de Beurs voor
Duurzame Labels

695

aanwezigen op
het Brussels
GreenTech Forum

22

ingediende
dossiers voor de
projectoproep
Digitalisering &
Economische
Transitie

Vind het HLN-artikel: "[Brussel organiseert speeddate-evenement voor duurzame voeding](#)"

5.2 Brussel, een model van duurzame innovatie op het internationale toneel

hub.brussels volgt niet alleen duurzame transformatie, het is er ook de drijvende kracht achter. In 2024 profileerden Brusselse ondernemingen zich sterker dan ooit als innovatieve krachten in circulaire architectuur, ecodesign en bio-based materialen. hub.brussels speelde een sleutelrol in de internationale doorbraak van deze bedrijven: via

economische missies, begeleiding op maat en Europese ondersteuning op het juiste moment.

In maart trok een economische missie naar Marokko, georganiseerd door ecobuild.brussels. Brusselse ondernemingen toonden er hun expertise in biogebaseerde materialen, energierenovatie en bioklimatologische architectuur. De missie leidde tot nieuwe samenwerkingen en voorbereidingen voor concrete pilootprojecten op het terrein.

In juni werd de Brusselse circulaire bouw kennis in de kijker gezet tijdens

een prinselijke missie naar Noorwegen. Uitwisselingen met Noorse architecten, stedenbouwkundigen en aannemers boden een unieke gelegenheid om praktijken rond bouwafvalbeheer, hergebruik van materialen en modulair ontwerpen te vergelijken.

De Ice Box Challenge: passief bouwen, actief overtuigen

Tijdens de missie naar Oslo leidde architect Sebastian Moreno-Vacca (A2M) de Ice Box Challenge, een sprekend experiment: twee identieke constructies, één volgens klassieke bouwnormen, de andere als Passiefhuis. Elke box bevatte een ton ijs. Na een maand liet het smeltvolume zien hoe groot het verschil in energie-efficiëntie werkelijk is.

De constructie met gerecycleerde en hergebruikte materialen (zoals houten ramen en gevelbekleding) bewees dat circulair en klimaatvriendelijk bouwen haalbaar én noodzakelijk is. Een krachtig Brussels exportproduct met meetbare impact

STORY

In Between International: van waterplant tot businessmodel

© In Between International
bekroond bij de hub.awards 2023

'We wilden van een milieuprobleem een economische en maatschappelijke kans maken.'

Niels De Spiegeleer

medeoprichter van In Between International

Op het eerste gezicht is de waterhyacint een onschuldige waterplant. Maar in Afrika koloniseert deze invasieve soort rivieren, blokkeert ze de scheepvaart en verstikt ze ecosystemen. Het Brusselse In Between International zag in deze uitdaging een opportuniteit: de plant wordt verzameld, gedroogd en verwerkt tot een biologisch afbreekbare grondstof – geschikt voor meubels, isolatiepanelen en verpakkingen.

Met de steun van hub.brussels heeft In Between International haar businessmodel kunnen verfijnen, haar banden met Belgische fabrikanten kunnen versterken en nieuwe internationale opportuniteiten kunnen vinden. Adviseurs van Enterprise Europe Brussels hielpen hen ook om een analyse op maat uit te voeren van de manier waarop ze innovatie beheren

en optimaliseren. Dankzij deze steun kon het bedrijf - met de steun van NCP Brussels - een aanvraag indienen voor Europese financiering via de EIC Accelerator, een programma dat bedoeld is om de meest veelbelovende innovatieve start-ups en KMO's te helpen.

Dankzij meerdere economische missies in 2024 breidt het bedrijf nu zijn impact verder uit.

5.3 Europese programma's ter ondersteuning van innovatie

Onderzoek, ontwikkeling en innovatie zijn krachtige hefboomen voor economische groei. Daarom zet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sterk in op steun voor bedrijven en organisaties met het potentieel én de ambitie om internationaal door te groeien. Via twee strategische initiatieven biedt het Gewest, met hub.brussels als actieve spil, ondersteuning op maat: het **National Contact Point (NCP Brussels)** en **Enterprise Europe Brussels (EEB)**.

NCP Brussels, in Brussel beheerd door hub.brussels, helpt bedrijven, universiteiten, onderzoekscentra en andere spelers in het ecosysteem om toegang te krijgen tot Europese financiering voor onderzoek en innovatie. Dankzij hun begeleiding slagen Brusselse projecten erin om sterker, gericht en kansrijker in te dienen voor Europese programma's zoals Horizon Europe.

In 2024 ondersteunde het NCP **62 projectvoorstellen** tot en met de indiening bij open Horizon Europe-oproepen. Daarvan kregen **38 projecten een positieve evaluatie** door de Europese Commissie. Uiteindelijk kwamen **13 door NCP Brussels begeleide voorstellen** in aanmerking voor financiering, goed voor een totaalbedrag van **13 miljoen euro**. Nog eens **20 projecten** werden als excellent beoordeeld, maar konden niet worden gefinancierd vanwege een gebrek aan budget – een bewijs van het hoge niveau en potentieel van Brusselse innovatie.

Enterprise Europe Brussels, een initiatief dat in Brussel wordt gedragen door hub.brussels en BECI, ondersteunt vooral kmo's bij hun internationale ambities. Door hen te verbinden met technologische en commerciële partners over de grenzen heen, helpt EEB hen om hun bedrijfsmodellen duurzamer, innovatiever en digitaal te maken.

In 2024 leidde die ondersteuning tot **19 Advisory Achievements**, waarbij bedrijven specifiek advies kregen over onder meer duurzaamheid, digitalisering en innovatie. Daarnaast werden **3 Partnership Achievements** gerealiseerd: concrete internationale samenwerkingsakkoorden op het vlak van innovatie en onderzoek & ontwikkeling.

Met deze twee initiatieven versterkt hub.brussels de rol van Brussel als Europese innovatieregio – waar talent, ondernemingszin en ondersteuning samenkomen om grensverleggende projecten mogelijk te maken.

STORY

Noosa, circulaire textielpionier

We streven naar systemische verandering: de steun van Europa en van programma's zoals het National Contact Point en Enterprise Europe Brussels is cruciaal om onze doelen te bereiken.

Luna Aslan
medeoprichtster van NOOSA

NOOSA, opgericht in 2020, is wereldwijd de eerste start-up die biogebaseerde textielvezels produceert op basis van suiker uit niet-GGO-gewassen. De vezels zijn volledig recycleerbaar en milieuvriendelijk, en vormen een duurzaam alternatief voor traditionele textielmaterialen.

Vanaf het begin kon NOOSA rekenen op de steun van hub.brussels, onder meer via het zoeken naar exportsubsidies. Zo kon het bedrijf deelnemen aan internationale handelsbeurzen en zijn netwerk uitbouwen met merken, producenten en onderzoeksinstituten die dezelfde ambities delen. Dankzij deze zichtbaarheid kreeg het toegang tot de juiste spelers én de juiste markten.

In 2024 bereikte NOOSA een belangrijke mijlpaal met de financiering van het R-SOCK-project, in het kader van de EuroBoosTex-oproep – een Europees

programma ter ondersteuning van textielinnovatie. Het project, dat wordt uitgevoerd in samenwerking met de Franse kmo NOLT, wil circulariteit toepassen op een alledaags, maar massaal geproduceerd product: de sportsok. Van ontwerp tot recyclage: alles wordt herdacht met oog op duurzaamheid.

NOOSA kon bij zijn aanvraag rekenen op de steun van hub.brussels, via NCP Brussels en Enterprise Europe Brussels. Die begeleiding hielp het bedrijf om de Europese vereisten te doorgronden, geschikte partners te vinden en zijn kandidatuur scherp te stellen. Met succes.

Vandaag heeft NOOSA een proefproductielijn opgezet in Anderlecht en werkt het aan de uitbouw van een Europees productie-ecosysteem. De erkenning van de Solar Impulse Foundation in 2021 was een eerste stap. Wat nu volgt, is een structurele doorbraak. Dankzij zijn inzet én de juiste institutionele steun, profileert NOOSA zich als een sleutelfiguur in de textieltransitie – klaar om de normen in de sector te herdefiniëren.

5.4 Verankering van duurzame transformatie in strategische sectoren

In 2024 kreeg een aantal strategische sectoren extra aandacht, met een focus op innovatie in de gezondheidszorg, **de ambachtelijke sector en de heropleving van Brusselse wijken**.

- Op initiatief van de cluster lifetech. brussels werd binnen het Universitair Ziekenhuis Brussel (H.U.B.) een nieuw Centrum voor Medische Innovatie opgericht, met als doel de **samenwerking tussen zorginstellingen en technologische vernieuwers te versterken**. In dat kader liep een pilootproject waarbij traditionele bekabeling voor patiëntenbewaking werd vervangen door een draadloos systeem. 25 patiënten die een thorax- of slokdarmoperatie ondergingen, werden opgevolgd via deze nieuwe technologie. De resultaten spreken voor zich: meer bewegingsvrijheid voor patiënten, betere postoperatieve zorg en een efficiëntere inzet van verplegend personeel.
- In het kader van de **stadsvernieuwing rond het Zuidstation ontwikkelde** hub.brussels een nieuwe methodologie voor territoriale economische diagnose. Die aanpak maakt het mogelijk om de noden van lokale economische actoren concreet in kaart te brengen en te koppelen aan beleidsvoorstellen voor herwaardering en herontwikkeling van het gebied.

- Voor de **ambachtelijke sector** zette hub.brussels in op netwerking, visibiliteit en uitwisseling van expertise. Het Ambachtsplan resulteerde in de campagne Craft in Brussels, gericht op lokale consumenten, en in de organisatie van een kerstmarkt – de Creators Factory – die ambachtelijke makers letterlijk en figuurlijk in de schijnwerpers zette.

- Ook binnen de circulaire economie werden stappen gezet. In oktober bracht de cluster **circlemade.brussels** diverse actoren samen in een werkgroep om het herindustrialisatiepotentieel van Brussel te evalueren, met focus op circulaire productie. Obstakels zoals een tekort aan geschikte ruimtes, gebrek aan financiering en schaarste aan technische profielen kwamen naar voren. Op basis daarvan formuleerde de cluster gerichte aanbevelingen: van het versterken van de samenwerking met onderzoekscentra tot het opzetten van incubators voor circulaire productie.

Met deze initiatieven versterkt hub.brussels de verankering van duurzame transformatie in sectoren die mee het DNA van de stad bepalen. Doel: een veerkrachtige stedelijke industrie opbouwen, in lijn met de principes van de Shifting Economy.

STORY

Cohop - Brouwen met oog voor morgen

Achter Cohop – voluit Coopérative houblonnière – staan vier Brusselse brouwerijen: Witloof, DrinkThatBeer, 1B2T en de bakkerij-brouwerij Janine. Samen hebben ze één doel: hun productie herlokaliseren in het hart van de hoofdstad en controle houden over elke stap in het proces.

Cohop draait om gedeelde kosten, maar nog meer om gedeelde waarden: samenwerking, ecologische verantwoordelijkheid en lokale verankering. Op de historische site van het Arsenaal in Etterbeek, op nummer 950 van de Waversesteenweg, delen ze installaties, grondstoffen en ruimte. Er wordt gewerkt met korte ketens, regenwaterrecuperatie en energiezuinige technieken. En bovenal: er is plaats voor ontmoeting, proeven en cultuur.

De coöperatie kon rekenen op de steun van hub.brussels, onder andere via subsidies zoals OpenSoon en Be Circular, en via gerichte begeleiding bij milieu- en stedenbouwkundige vergunningen. Dankzij die ondersteuning kreeg een duurzaam en collectief ondernemersverhaal de ruimte om te groeien.

5.5 Beslissings-ondersteuning: barometers van de transformatie

Om de duurzame transformatie van het Brusselse economische weefsel te ondersteunen én beter te sturen, versterkte hub.brussels in 2024 zijn monitoringtools. Twee nieuwe barometers werden ingevoerd om evoluties in het gedrag en de praktijken van Brusselse ondernemingen te meten, en om het ondersteuningsbeleid beter af te stemmen op de realiteit op het terrein.

- **De Digitalisatiebarometer** geeft een actuele stand van zaken over het gebruik van digitale technologieën in de hoofdstad. Door het gebruik van digitale tools te analyseren – net als de drempels die bedrijven ervaren en de specifieke noden van kmo's – bracht deze barometer waardevolle inzichten aan het licht over de uitdagingen én kansen van de digitale transitie.
- **De Economische transitiebarometer** focust op de evolutie van bedrijfsmodellen richting duurzamere praktijken. Door te meten in welke mate ondernemingen

inzetten op ecodesign, circulaire economie en maatschappelijke verantwoordelijkheid, werd duidelijk welke sectoren al sterk geëngageerd zijn, en waar extra ondersteuning nodig blijft.

152

ambachtslieden ondersteund in 2024, waaronder 57 erkende ambachtslieden

12

Brusselse circulaire bedrijven sloten zich aan bij de werkgroep rond stedelijke industrialisering

1

praktische gids ontwikkeld door het Brussels Health Innovation Center, verspreid in alle Belgische ziekenhuizen én internationaal (Frankrijk, Spanje, Zwitserland, Nieuw-Zeeland)

10

inspirerende video's gedraaid in verschillende Europese ziekenhuizen

6.

hub.brussels, de *one-stop-shop* voor informatie en oriëntering voor ondernemers

Een onderneming starten of laten groeien in Brussel vraagt meer dan alleen een goed idee. Door de veelheid aan informatiebronnen en voortdurend veranderende regelgeving is het vaak moeilijk om snel en helder de juiste weg te vinden. Precies daarom bevestigde hub.brussels in 2024 zijn rol als **dé centrale toegangspoort tot informatie en begeleiding voor ondernemers** in het Gewest.

Via duidelijke tools, gerichte communicatie en sterke samenwerkingen met andere economische actoren werd het dienstenaanbod nog beter vindbaar, toegankelijker én afgestemd op de concrete noden van Brusselse ondernemers.

De focus lag op drie speerpunten: het verder uitbouwen van digitale informatie-instrumenten, het verhogen van de zichtbaarheid van onze begeleiding, en het versterken van partnerschappen binnen het economische ecosysteem van de stad.

6.1 hub.brussels? Ja, dat ken ik!

In 2024 zette hub.brussels stevig in op zijn zichtbaarheid als dé referentie voor Brusselse ondernemers. Begin dit jaar werd een brede communicatiecampagne gelanceerd om het grote publiek vertrouwd te maken met de rol en missie van het Agentschap.

Een van de opvallendste mijlpalen was de overgang van 1819 naar hub.info. Meer dan een eenvoudige rebranding betekende deze stap een strategische keuze: informatie werd nog centraler aangeboden en de gebruikerservaring werd verbeterd. Dankzij deze evolutie versterkte hub.brussels zijn positie als uniek aanspreekpunt voor alle vragen rond ondernemerschap, en werd de weg naar ondersteuning, advies en programma's nog vlotter vindbaar.

*1819 blijft mijn favoriete nummer.
Zo blijf ik altijd op de hoogte.*

Najat Bouzalmad
Beheerder van het

gezondheidscentrum GO SANTÉ

6.2 Voor een beter beeld van de gewestelijke ondersteuning

Als centraal toegangspunt voor alle gewestelijke ondersteuningsprogramma's helpt hub.info ondernemers om sneller en gericht hun weg te vinden. In 2024 werden verschillende initiatieven gelanceerd om de zichtbaarheid en het begrip van de beschikbare hulp te verbeteren.

- Tijdens de **Focus Days** kregen ondernemers rechtstreeks antwoord op hun vragen. Elke editie draaide rond een concreet thema – digitalisering, financiering, e-commerce, circulaire economie – met telkens een duidelijke verwijzing naar het ondersteuningsaanbod dat in Brussel beschikbaar is, zowel van publieke als private actoren.

- Sterk verankerd in de realiteit op het terrein bracht het Agentschap ook **professionals uit de HoReCa-sector** samen. Samen gingen ze op zoek naar werkbare oplossingen voor de uitdagingen waarmee deze kwetsbare sector al enkele jaren kampt.
- **Met de Business Networks**, een initiatief van hub.brussels in samenwerking met de plaatselijke besturen, werd ingezet op lokaal netwerken. Ondernemers kregen in hun eigen gemeente de kans om kennis te maken met de belangrijkste economische spelers: hub.brussels uiteraard, maar ook Brussel Economie en Werkgelegenheid, de lokale economieloketten, Leefmilieu Brussel en andere partners.

- De **website van hub.info** werd verder uitgebreid met een handige Gids voor de CCI (culturele & creatieve industrieën), die ondernemers wegwijs maakt in het Brusselse ecosysteem van economische ondersteuning.

Ik dacht dat ik met 25 jaar carrière achter de rug mijn vak volledig onder de knie had, maar je moet jezelf steeds opnieuw uitvinden.

Sébastien

Brouwerij Le Central

6

Business Networks
georganiseerd in
samenwerking met lokale
besturen, met meer dan 400
deelnemende ondernemers

18

Focus Days
georganiseerd door
hub.info

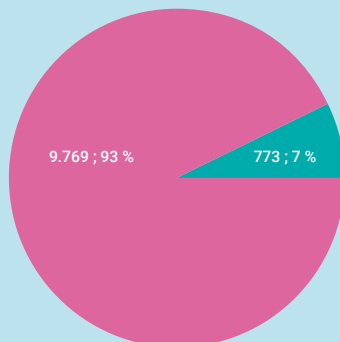
3.985

inschrijvingen voor
de verschillende
workshops tijdens de
Focus Days

Doorverwijspercentage van hub.info-advies naar publieke en private partnerstructuren - 2024

8.576 adviezen van hub.info in 2024
Doorverwijspercentage = 61%

Alleen oriënteren naar hub
Oriëntering naar andere instanties

6.3 Versterking van de gewestelijke partnerschappen

Betere toegang tot informatie vraagt ook om betere samenwerking. In 2024 versterkte hub.brussels zijn partnerschappen met andere gewestelijke spelers om ondernemers sneller en gericht toe te leiden naar het juiste ondersteuningsaanbod.

Een van de opvallendste realisaties was de ondertekening van een nieuwe overeenkomst tussen gewestelijke en gemeentelijke overheden – waaronder hub.brussels, de MIVB, Brussel Economie en Werkgelegenheid, Net Brussel – en de handelaarsverenigingen

in het kader van het metroproject Toots Thielemans. Dit samenwerkingsverband maakte gerichte steunmaatregelen mogelijk voor getroffen handelszaken, met bijzondere aandacht voor de toegang tot financiële ondersteuning.

Daarnaast tekende hub.brussels nieuwe kaderovereenkomsten met **Actiris** en **Bruxelles Formation**, met als doel ondernemerschap, aanwerving en opleiding nauwer te koppelen. Zo ondersteunen deze partners ondernemers die zich laten omscholen, en worden opleidingen afgestemd op reële bedrijfsnoden en toekomstige economische trends in het Gewest.

Actiris en hub.info werkten in 2024 samen aan de organisatie van de infosessies 'Ondernemen zonder een groot risico te nemen', die op heel wat

interesse konden rekenen. hub.brussels en Bruxelles Formation bundelden dan weer de krachten voor het programma Export Managers: een intensieve opleiding waarin deelnemers in enkele maanden de essentiële vaardigheden verwerven om een bedrijf internationaal uit te bouwen. hub.brussels ondersteunt dit traject door stageplaatsen te helpen vinden en contacten te leggen met zijn internationale netwerk, zodat deelnemers hun competenties ook in de praktijk kunnen toepassen.

Het Agentschap speelt bovendien een coördinerende rol in de ondersteuning van de **Culturele en Creatieve Industrieën (CCI)**, via het platform **creative.hub**, dat bijna 80 partners samenbrengt. In 2024 werd het werk rond het **Implementatieplan voor de creatieve economie** afgerond: een plan met 95 maatregelen, gebaseerd op een eerste nodenanalyse die eind 2023 werd opgesteld. Van deze 95 acties werden er 34 toegewezen aan hub.brussels, waarvan er in 2024 al 18 (56%) werden opgestart of uitgevoerd. De acties focussen op drie prioritaire noden in de sector: betere eerstelijnsinformatie, meer inzicht in financieringsmogelijkheden en internationale groeikansen.

Twee plenaire sessies brachten de partners van creative.hub samen rond thema's zoals innovatieve bedrijfsmodellen en de impact van artificiële intelligentie op de creatieve sectoren. Daarnaast werden vier thematische werkgroepen opgericht rond transitie, tijdelijk gebruik, internationalisering en financiering. Doel: ervaringen delen, informatie verspreiden en concrete acties versnellen.

Tot slot droeg hub.brussels actief bij aan de lancering en ondersteuning van **sociaaleconomische projecten van gewestelijk belang**, onder meer rond werkgelegenheid. Dat gebeurde via de **Economische Coördinatieraad (ECR)**, waarvan hub.brussels het secretariaat verzorgt. De ECR, uniek in België, brengt vier keer per jaar de minister van Economie, zijn kabinet en de directies van 20 economische instellingen samen. In 2024 identificeerde de Raad **15 nieuwe 'Grote Prioritaire Dossiers'**, die samen goed zijn voor **1.170 huidige en toekomstige jobs**.

STORY

Les Savonneries Bruxelloises: van traditie naar transitie

We hadden het geluk een onderneming te kunnen overnemen die perfect aansluit bij onze waarden: lokaal, duurzaam en kwaliteitsvol. Dat die missie ook trouw blijft aan de visie van de oorspronkelijke oprichters, is essentieel voor de ontwikkeling van ons project.

Maxime de Villenfagne en Maxime Pecsteen
Savonneries Bruxelloises

Al bijna een eeuw lang zet Les Savonneries Bruxelloises een uniek Brusselse vakmanschap voort. Toen Maxime de Villenfagne en Maxime Pecsteen het bedrijf in 2019 overnamen, was hun missie duidelijk: de traditie en kwaliteit bewaren, en tegelijk het merk klaarstomen voor een duurzame en innovatieve toekomst.

Die ambitie kreeg meteen een vuurdoop. Twee maanden na de overname brak de COVID-19-crisis uit. Later volgden stijgende energie- en grondstofprijzen en de uitdagingen om binnen de stad uit te breiden. In deze turbulente context bleek de steun van het Brussels Gewest en de begeleiding van hub.brussels van onschatbare waarde. Het bedrijf werd erkend als een Groot Prioritair Dossier (GPD).

Met behulp van energiepremies konden de ondernemers hun activiteiten voortzetten en nieuwe strategische stappen zetten. Ze ontwikkelden duurzamere producten, zoals vaste shampoos, en testten hun markt met een tijdelijke winkel in de Sint-Hubertusgalerijen – een succesformule die later hun vaste flagship store zou worden.

Tegelijk ondersteunt hub.brussels hen bij het verkrijgen van milieu- en stedenbouwkundige vergunningen – essentieel om lokale productie binnen de stad te verankeren. Via het exportteam worden ze begeleid bij hun deelname aan internationale vakbeurzen, waar ze hun vakkennis tonen en nieuwe markten aanboren.

Vandaag produceert Les Savonneries Bruxelloises 500 ton zeep per jaar,

waarvan 75% wordt geëxporteerd. De productie blijft trouw aan het ambacht: met machines uit de jaren '70, bediend door een team van vaklui, die het bedrijf zelfs de prestigieuze titel van Hofleverancier opleverde.

6.4 Online zelftesten die ondernemers vooruithelpen

Informatie vinden is één ding, maar weten waar je staat als ondernemer is minstens even belangrijk. Daarom breidde hub.brussels in 2024 zijn aanbod aan zelftesten verder uit. Deze tools helpen ondernemers om op eigen tempo hun situatie in te schatten en in actie te komen – met begeleiding op maat, wanneer dat nodig is.

Na eerdere zelftesten rond handel, duurzaamheid en exportbereidheid, lanceerde het Agentschap een nieuwe tool: de zelftest voor digitale volwassenheid. Via een reeks gerichte vragen krijgen ondernemers inzicht in hun digitale aanpak: van online zichtbaarheid tot het gebruik van digitale tools, cyberbeveiliging, automatisering en gegevensbeheer.

De resultaten leiden tot concrete en gepersonaliseerde aanbevelingen. Denk aan gerichte opleidingen, aangepaste begeleiding of toegang tot financiering – telkens afgestemd op de noden van het bedrijf. Zo ondersteunt hub.brussels Brusselse ondernemers bij het versterken van hun concurrentiekracht in een economie die steeds digitaler wordt, zonder dat ze hun weg hoeven te verliezen in de complexiteit

6.5 Exporteren: goed voorbereid internationaal groeien

Internationaal uitbreiden is een belangrijke stap voor veel Brusselse bedrijven. Maar wie de sprong wil wagen, doet dat best goed voorbereid. Daarom ontwikkelde hub.brussels in 2024 nieuwe tools die ondernemers helpen om hun exportplannen beter in te schatten – nog vóór ze actief de buitenlandse markt betreden.

Een van de belangrijkste realisaties is de **nieuwe generatie landenfiches**. Die fiches bundelen **gedetailleerde en actuele informatie over 26 internationale markten**, inclusief lokale regelgeving, sectortrends en relevante contactpersonen. Dankzij deze updates beschikken ondernemers over een **praktische en betrouwbaar bijgewerkte bron**, waarmee ze snel kunnen inschatten of hun product of dienst een kans maakt in een specifieke markt.

De nieuwe landenfiches zijn meer dan een informatiebron: ze zijn een

strategisch hulpmiddel voor wie wel ambitie heeft, maar nog met de juiste kennis wil vertrekken. Zo ondersteunt hub.brussels bedrijven om hun internationale stap doordacht, efficiënt en met meer slagkracht te zetten.

26

landenfiches bijgewerkt in 2024

12

internationale nieuwsbrieven verzonden

7.

**Brussel:
een ideale
plek voor
internationaal
zakendoen**

In een wereld in volle verandering is de internationale aantrekkingskracht van Brussel van cruciaal belang voor de groei en het concurrentievermogen van haar bedrijven. hub.brussels speelt daarin een sleutelrol: door Brusselse ondernemers te begeleiden op buitenlandse markten, investeerders aan te trekken én het imago van het Gewest wereldwijd te versterken.

Binnen het kader van de Shifting Economy, waarin ook ecologische en sociale criteria mee de richting bepalen, verschoof de focus in 2024 opnieuw nadrukkelijk naar Europa – goed voor 64% van de internationale activiteiten. Bovendien koos hub.brussels steeds vaker voor multisectorale economische missies (43%) om meer impact te creëren en de efficiëntie van zijn internationale strategie te vergroten.

7.1 Een nieuw kantoor in het buitenland

Om Brusselse bedrijven nog beter te ondersteunen bij hun internationale ontwikkeling, blijft hub.brussels zijn netwerk van economische en handelskantoren afstemmen op de mondiale context. In 2024 werd een nieuw kantoor geopend in Genève – een strategische zet om de positie van Brussel te versterken in een stad die bekendstaat als knooppunt voor financiën, diplomatie en internationale organisaties.

Het nieuwe kantoor kadert in een bredere campagne om de zichtbaarheid van Brusselse bedrijven te vergroten bij invloedrijke economische spelers en instellingen. Door de lokale

aanwezigheid van hub.brussels beschikken ondernemingen nu over een direct aanspreekpunt ter plaatse. Dat vergemakkelijkt hun integratie in het Zwitserse ecosysteem en opent de deur naar nieuwe zakelijke kansen en partnerschappen in één van Europa's belangrijkste internationale steden.

🔗 Vind het Bruzz-artikel: "[Brussels gewest opent nieuw economisch en handelskantoor in Genève](#)"

54

Brusselse bedrijven ondersteund bij hun internationale ontwikkeling via het nieuwe kantoor in Genève

8

Zwitserse architecten uitgenodigd in Brussel voor een werkbezoek aan sites rond hergebruik en circulair bouwen

7.2 Internationale zichtbaarheid geven aan Brusselse bedrijven

Internationaal ondernemen betekent niet alleen nieuwe markten betreden, maar ook zichtbaar zijn, opvallen en de juiste partners vinden. In 2024 versterkte hub.brussels zijn ondersteuning voor bedrijven met internationale ambities via grote vakbeurzen, economische missies en B2B-initiatieven, in het kader van het Internationaal Actieplan.

Heel wat sectoren konden dankzij dat plan hun positie op prioritaire markten versterken. Een sprekend voorbeeld is de videogamesector, waarin hub.brussels Brussel actief positioneert via zijn cluster play.brussels. Tijdens Gamescom 2024, Europa's grootste beurs voor videogames, trok Brussel de kaart van ambitie: met een grotere delegatie, meer zichtbaarheid en betere matchmaking kregen Brusselse gamebedrijven de kans om internationale samenwerkingen op te bouwen en hun innovatie te tonen aan een wereldwijd publiek.

🔗 Vind het Bruzz-artikel: "[50 Brusselse bedrijven reizen naar Brazilië voor economische missie](#)"

STORY

David Moriamé – Mad Lab

De hulp van hub.brussels is essentieel om deel te nemen aan internationale beurzen. Zonder hen had ik nooit mijn Spaanse, Zweedse, Zwitserse of Franse distributeurs gevonden. En het contact met andere producenten op de collectieve stand? Onschatbaar.

Mad Lab bewijst dat circulair ondernemen ook heerlijk kan smaken. Het Brusselse atelier verwerkt het draf van lokale brouwerijen tot biologische koekjes – goed voor het milieu én voor de smaakpapillen. Tussen 90 en 99% van de overige ingrediënten komt uit de korte keten.

Met een combinatie van creativiteit, vakmanschap en positieve impact maakt Mad Lab het verschil. De ambities reiken intussen verder: nieuwe hartige producten en een uitbreiding van de verkoop in de buurlanden. Dankzij de begeleiding van hub.brussels kreeg Mad Lab toegang tot drie toonaangevende voedingsbeurzen in Frankrijk en Duitsland: SIAL, ISM en Biofach. Daar vonden ze niet alleen nieuwe distributeurs, maar ook waardevolle inzichten dankzij het uitwisselen van kennis en best practices met collega-producenten op de gedeelde stand

genieten van extra zichtbaarheid via een collectieve stand.

AppTweak is als een kompas voor wie zich wil oriënteren in de jungle van app-stores. Het Brusselse bedrijf ontwikkelde het eerste op datawetenschap gebaseerde SEO-platform ter wereld – een technologie die vandaag ook in Silicon Valley hoge ogen gooit. Onder hun klanten? Namen als Zynga, King, Uber, HBO Max en de uitgever van Pokémon Go.

De internationale groei van deze scale-up kreeg een stevige boost dankzij de deelname aan grote technologiebeurzen, in samenwerking met hub.brussels. Van het Mobile World Congress tot VivaTech, van de Game Developers Conference tot Gamescom: elke beurs was een kans om het netwerk uit te bouwen, visibiliteit te vergroten en nieuwe klanten aan te trekken – met de steun van een vertrouwde partner aan hun zijde.

STORY

Lara Garits – AppTweak

Internationale beurzen zijn onmisbaar om nieuwe klanten aan te trekken, maar ze zijn duur en vragen veel organisatie. Dankzij hub.brussels konden we tegen een voordelig tarief deelnemen en

7.3 Het Gewest in al zijn facetten promoten in het buitenland

De aantrekkingskracht van Brussel als economische motor en diplomatieke hotspot berust niet alleen op haar centrale ligging, maar ook op haar vermogen om zich wereldwijd te onderscheiden. In 2024 zette hub.brussels zich volop in om het Gewest sterker te positioneren op het wereldtoneel – via zichtbaarheid, netwerking en gerichte ondersteuning voor internationale expansie.

Een van de hoogtepunten van het jaar was de **eerste verjaardag van het Brussels House in Milaan**: een etalage voor Brusselse expertise op het vlak van handel, innovatie en cultuur. Deze ruimte biedt bedrijven en partners een platform voor **zakelijke ontmoetingen, netwerkevents en culturele uitwisseling** — en fungeert als brug tussen Brussel en Italië.

In oktober begeleidde hub.brussels **10 Brusselse bedrijven naar SIAL in Parijs**, de grootste vakbeurs ter wereld voor de voedingsindustrie. Met meer dan 1.500 Belgische agrovoedingsbedrijven — waarvan bijna 200 uit Brussel — vertegenwoordigt de sector bijna **14% van de Belgische export**. Dankzij deze missie kregen de deelnemende bedrijven de kans om hun innovaties

Brussels House Milano

SIAL Paris

in de kijker te zetten, **strategische partnerschappen te sluiten** en nieuwe markten te verkennen.

Voor wie zijn eerste stappen in de export zette, lanceerde hub.brussels het programma **Export Accelerator**. Tien bedrijven volgden gedurende **10 maanden** een intensief coachingstraject rond marktanalyse, digitale marketing en juridische aspecten van internationaal zakendoen. Dankzij een praktijkgerichte aanpak, waaronder marktonderzoek uitgevoerd door **70 EPHEC-studenten**, konden deze nieuwe exporteurs hun strategie verfijnen en marktopeningen realiseren, onder andere in de Verenigde Staten.

Ook op het vlak van buitenlandse investeringen speelde hub.brussels een actieve rol. In 2024 hielp het **31 internationale bedrijven** zich in Brussel te vestigen – een duidelijke bevestiging van de aantrekkingskracht van het Gewest. Frankrijk (7) en India (7) waren het sterkst vertegenwoordigd, gevolgd door de Verenigde Staten (3), Japan (2), China (2), Zuid-Korea (2) en andere landen zoals Duitsland, het VK, Nederland, Litouwen, Ierland, Marokko, Turkije en de VAE (elk 1).

De bedrijven kwamen vooral uit sectoren als **digitale technologie** (10), **transport en logistiek** (5), **culturele en creatieve industrieën** (4), **business services** (4), en ook **hernieuwbare energie, voeding, juridische diensten en gezondheid**.

De eerste contacten verliepen voornamelijk via het platform **why.brussels**, via de clusters en economische vertegenwoordigingen van hub.brussels in het buitenland, en via hun aanwezigheid op internationale beurzen en missies.

Tot slot werd ook de **citymarketingstrategie** van het Gewest versterkt, met campagnes die de unieke troeven van Brussel centraal zetten: een broedplaats voor innovatie, een kosmopolitische hoofdstad, en een economische hub die openstaat voor samenwerking met de rest van de wereld.

✦ Vind het HLN-artikel: [Brusselse exportcijfers groeien: “We hebben nood aan een sterke exportmarkt en aan buitenlandse investeringen in het merk Brussel”](#)

67

exportevenementen georganiseerd, met 1.147 deelnemende bedrijven

32

evenementen in het Brussels House in Milaan, met 111 bedrijven begeleid door onze lokale vertegenwoordiger

2.449

ondernemers ondersteund door het internationale netwerk van economische kantoren van hub.brussels

8.

hub.brussels
als
kompas
van het
Brusselse
ondernemers-
landschap

Begrijpen om beter te handelen: dat uitgangspunt staat centraal in de rol die hub.brussels opneemt als observator van het Brusselse ondernemerslandschap. Met zijn expertise in data-analyse en veldonderzoek ondersteunt het Agentschap bedrijven, beleidsmakers en andere economische actoren met **diepgaande inzichten, strategische aanbevelingen en concrete besluitvormingstools**.

In 2024 versterkte hub.brussels zijn positie als **kennispartner en waarnemer van de Brusselse economie**. Door trends vroegtijdig te detecteren, ondernemersgedrag nauwgezet in kaart te brengen en groeidynamieken op wijkniveau te analyseren, leverde het Agentschap cruciale informatie om het economische ecosysteem veerkrachtiger en toekomstgerichter te maken.

8.1 De kracht van data voor de economie van morgen

Een van de kernopdrachten van hub.brussels als waarnemer is het **in kaart brengen van structurele economische uitdagingen**. In 2024 zette het team van sociaaleconomische analisten dit werk verder door **opkomende tendensen bij ondernemers te analyseren** en **strategische studies te ontwikkelen** die beleidsmakers en begeleidingsprofessionals concrete handvatten aanreiken.

Centraal in elk onderzocht thema staat dezelfde fundamentele vraag: **welke hefboomen zijn nodig om de veerkracht, duurzaamheid en concurrentiekracht van Brusselse ondernemingen te versterken?** Vanuit dat perspectief publiceerde hub.brussels zijn jaarlijkse **rapport over de demografie van ondernemingen**, een diepgaande analyse van oprichtingen en stopzettingen in het Brussels Gewest.

Dit rapport biedt een helder en genuanceerd beeld van het lokale ondernemerschap, met bijzondere aandacht voor **groeisectoren**, kwetsbare profielen en de **uitdagingen waarmee jonge bedrijven te maken krijgen**. Het is een essentiële tool om toekomstige economische structuren beter af te stemmen op de realiteit van vandaag.

8.2 Economische gegevens verzamelen en valoriseren

Wie duurzame economische strategieën wil uittekenen, moet kunnen rekenen op betrouwbare en relevante data. Daarom combineert hub.brussels verschillende methodes om het ondernemerslandschap in Brussel zo nauwkeurig mogelijk in beeld te brengen. Kwantitatieve cijfers – afkomstig van eigen metingen of via partners – worden aangevuld met kwalitatieve gegevens, benchmarks, enquêtes en inzichten uit gespreksgroepen. Die **gemengde aanpak** maakt het mogelijk om trends te detecteren én te duiden.

In 2024 werd verder geïnvesteerd in **tools voor dataverzameling en -analyse**, onder meer via veldgegevens van

consulenten én via **stromingssensoren** in diverse handelswijken. Een goed voorbeeld is de **barometer van de handelswijken**: een jaarlijks rapport dat een gedetailleerde cartografie oplevert van het aantal en type handelszaken, het voetgangersverkeer én de beleving van zowel handelaars als klanten.

Die inzichten maken het mogelijk om **sterke en kwetsbare zones te identificeren**, trends in de winkelervaring te capteren én aanbevelingen te formuleren voor verdere ontwikkeling.

Om die strategische monitoring nog te versterken, begon het Agentschap in 2024 ook te werken met een **tool op basis van artificiële intelligentie** – een nieuwe stap richting snellere detectie van evoluties en meer onderbouwde beleidsaanbevelingen.

8.3 Analyses en strategische aanbevelingen maken

In 2024 zette hub.brussels extra in op **impactvolle en toegankelijke** analyses. Door de resultaten **duidelijker te presenteren en actief te delen via presentaties en workshops**, konden meer doelgroepen er praktisch mee aan de slag: van beleidsmakers en bedrijven tot lokale actoren op het terrein.

Een van de markante publicaties dit jaar was de **Balans van de Brusselse buitenlandse handel**, die inzicht bood in de import- en exportstromen van het Gewest. Het rapport identificeerde **kansen en risico's per sector en per markt** en gaf bedrijven concrete aanknopingspunten om hun internationale strategie te verfijnen – met focus op sectoren met sterke exportpotentie en markten met groeimogelijkheden.

Daarnaast voerden de experts van hub.brussels een **unieke studie uit naar het aanbod van geldautomaten in Brussel**. Deze analyse bracht een

ongelijke toegang tot contant geld in bepaalde wijken aan het licht. De inzichten maakten het mogelijk om zones in kaart te brengen waar het aanbod ontoereikend is, en om **aanbevelingen te formuleren** richting federale, gewestelijke en lokale overheden én naar bankoperatoren. Doel: **de toegang tot zowel 'cash-in' als 'cash-out'-automaten** verbeteren voor bewoners, bezoekers én handelaars.

Door zijn observaties om te zetten in **gerichte acties en beleidsadviezen**, bevestigt hub.brussels zijn rol als **bruggenbouwer tussen data en besluitvorming** – altijd met de ondernemersrealiteit in gedachten.

4.500

veldonderzoeken uitgevoerd in 2024

23.579

verkooppunten in kaart gebracht en geregistreerd in 2024

50

handelszwingen geanalyseerd

65

sensoren voor het meten van voetgangersstromen

9.

**Naar een
inspirerend
en innovatief
*overheidsagentschap***

Om Brusselse bedrijven met kwaliteit en toewijding te ondersteunen, heeft hub.brussels zelf ook nood aan geëngageerde, veerkrachtige en goed omkaderde teams. In 2024 zette het Agentschap zijn interne transformatie verder, met als doel de organisatie wendbaarder, innovatiever én mensgerichter te maken.

Deze dynamiek is gebaseerd op drie pijlers:

- ✓ **Het aanbieden van kansen voor professionele groei, om talent aan te trekken, te ontwikkelen én te behouden**
- ✓ **Het welzijn van medewerkers centraal stellen, als fundament voor duurzame betrokkenheid**
- ✓ **Het stimuleren van flexibele en inclusieve werkvormen, die meebewegen met de realiteit van vandaag**

Deze initiatieven sluiten naadloos aan bij de ambitie van hub.brussels om een **efficiënt, transparant en menselijk overheidsagentschap** te zijn — een organisatie die niet alleen ondernemers ondersteunt, maar ook de **waarden van samenwerking, innovatie en respect** in de eigen werking verankert.

9.1 Samenwerken is samen groeien

Talent aantrekken én laten groeien is essentieel voor de slagkracht van hub.brussels. Daarom investeerde het Agentschap in 2024 verder in de **ontwikkeling van competenties** en het aanbieden van verrijkende loopbaantrajecten voor al zijn medewerkers.

Het programma **Shifting Academy** werd verder uitgebouwd en biedt teams opleidingen op maat van de economische uitdagingen van vandaag. Thema's zoals digitale transitie, bedrijfsinnovatie en begeleiding van ondernemingen in verandering stonden centraal. Dankzij deze sessies konden collega's hun expertise uitbreiden en hun impact vergroten in het ondersteunen van Brusselse bedrijven.

Daarnaast stimuleert hub.brussels **interne mobiliteit**. Medewerkers worden actief aangemoedigd om nieuwe rollen op te nemen binnen het Agentschap. Zo worden **transversale competenties gevaloriseerd**, ontstaat er ruimte voor persoonlijke groei en wordt tegelijk het personeelsbeleid wendbaarder en duurzamer georganiseerd.

» Er werden 23 activiteiten rond welzijn georganiseerd in 2024, waaronder 11 initiatieven geleid door hubsters.

9.2 Inclusie als hoeksteen

Bij hub.brussels staat het welzijn van teams niet los van de werkcultuur: het is er de kern van. In 2024 versnelde het Agentschap zijn inspanningen om een **inclusieve, evenwichtige en stimulerende werkomgeving** te creëren waarin iedereen zich erkend en ondersteund voelt.

Het programma **hub.inclusion** werd verder ontwikkeld om **gelijke kansen en diversiteit structureel te verankeren**. Dat vertaalde zich in concrete acties: opleidingen rond respect en inclusie, begeleiding voor eerlijkere aanwervingsprocedures en aandacht voor evenwichtige vertegenwoordiging binnen de organisatie.

In januari werd het **tweede Diversiteitsplan** gelanceerd, gedragen door een **transversaal team** waarin alle departementen vertegenwoordigd zijn, met aandacht voor **gender- en taalpariteit**.

De aanpak is niet louter symbolisch: in 2024 was **63% van het personeelsbestand vrouwelijk**.

Er werd ook werk gemaakt van **toegankelijkheid** via een aangepaste aanwervingsprocedure voor mensen met een handicap, met redelijke aanpassingen waar nodig.

De betrokkenheid van hub.brussels reikt verder dan de interne werking. Het Agentschap nam actief deel aan **gewestelijke initiatieven zoals Pride Week**, georganiseerd door het netwerk *everyone.brussels*, en werkt mee aan een **Innoviris-onderzoeksproject** dat de impact van zijn interne diversiteitsbeleid evalueert. Dit project, geleid door de ULB in samenwerking met Actiris, biedt een

wetenschappelijk kader voor reflectie én actie.

Inclusie is geen eindpunt, maar een proces in beweging. En bij hub.brussels blijven we bouwen aan een werkcultuur waarin verschil geen drempel is, maar een kracht.

To be continued!

75,7 %

van de medewerkers volgde een opleiding rond het voorkomen van discriminatie op de werkvloer

14

nieuwsberichten over diversiteit gepubliceerd op het intranet, om te informeren, inspireren en verbinden

9.3 Flexibiliteit en wendbaarheid

Om beter in te spelen op de noden van Brusselse ondernemers, werkte hub.brussels in 2024 actief aan een **flexibeler organisatiecultuur** en een **toegankelijker dienstverlening**.

Zo ontving het Agentschap het label **Kids Friendly**, een erkenning voor zijn inspanningen om ouders met kinderen gastvrij te ontvangen. De onthaalruimtes werden ingericht als **gezinsvriendelijke omgevingen**, met onder andere een speelzone, borstvoedingsruimte, kindertoilet, luiertafel en ruimte voor bakfietsen en gezinswagens. Deze aanpak past binnen het **Brusselse**

plan voor eenoudergezinnen en wil de toegang tot ondernemerschap inclusiever maken.

Daarnaast versterkte hub.brussels zijn **UX-aanpak (user experience)** om diensten beter af te stemmen op de reële behoeften van ondernemers. Met de hulp van **Service Designers** werden trajecten en tools hertekend, zodat ze intuïtiever, efficiënter en gebruiksvriendelijker zijn – met de gebruiker als vertrekpunt.

Ook op gewestelijk niveau speelt het Agentschap een actieve rol in het programma **OPTIris**, dat inzet op efficiëntere overheidswerking door **samenwerking, kostenoptimalisatie en gedeelde middelen**. hub.brussels neemt deel aan 13 projecten en stuurt er zelf 2 aan, met als doel mee te bouwen aan een **samenhangende, performante overheid**.

Tot slot werd een **nieuw rapporteringssysteem** ingevoerd om de inzet van middelen (budget en personeel) nog transparanter en flexibeler te maken. Zo kan het Agentschap sneller schakelen en doelgerichter bijsturen waar nodig – altijd in dienst van de ondernemer.

10. Vooruitkijken naar 2025

Voortbouwend op de vooruitgang van 2024, start hub.brussels 2025 met een duidelijke ambitie: zijn bijdrage aan de transformatie van de Brusselse economie verder versterken en verdiepen. Het Agentschap wil blijven anticiperen op trends, inspelen op reële noden en ondernemers ondersteunen met **op maat gemaakte, innovatieve en toegankelijke oplossingen**.

Komend jaar zal in het teken staan van de verdere digitalisering van onze diensten, gekoppeld aan sterkere lokale verankering en intensievere samenwerking met gewestelijke én internationale partners. Nieuwe digitale tools zullen de toegang tot begeleiding en financiering vergemakkelijken, terwijl gerichte initiatieven bedrijven helpen de stap te zetten naar duurzame bedrijfsmodellen.

Internationaal blijft Brussel zich profileren als een aantrekkelijke economische hub. In 2025 wil hub.brussels de internationale

zichtbaarheid van zijn ondernemers blijven versterken, nieuwe markten openen en investeerders aantrekken.

Het Agentschap blijft ook inzetten op zijn rol als observator van het ondernemerschap in het Gewest. Via diepgaand onderzoek, strategische barometers en actuele data wil hub.brussels beleid en begeleiding scherper onderbouwen en besluitvormers de juiste inzichten aanreiken.

2025 wordt een jaar van kansen, verbinding en versnelling. Door zijn verwezenlijkingen te consolideren en nieuwe strategieën te activeren, wil hub.brussels bijdragen aan een weerbare, innovatieve en inclusieve economie – en van Brussel een voorbeeld maken van hoe een stad haar ondernemers toekomst geeft.

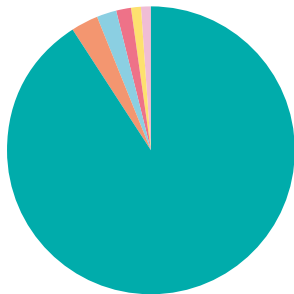
Bijlagen

Bijlage 1

Bijlage 2

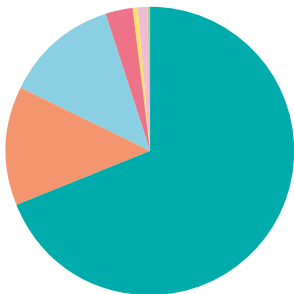
Onze begroting

Inkomsten 2024

Dotatie	42.007.000 €
EU-financiering	1.353.000 €
Financiering BHG	1.040.000 €
Financiering EFRO	762.000 €
Overige	604.000 €
Eigen inkomsten	400.000 €
Totaal	46.166.000 €

Uitgaven 2024

31.875.000 €	Bezoldigingen
6.186.000 €	Actiekosten
5.897.000 €	Werking
1.383.000 €	Huur
305.000 €	Investerings
509.000 €	Overdrachten
11.000 €	Overige
46.166.000 €	Totaal

Bijlage 3